

Hendrikson & Ko

Ahja valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

OÜ Hendrikson & Ko

Raekoja plats 8, Tartu

Tel: 7 409 800, Faks: 7 409 801

Pärnu mnt 30, Tallinn

Tel: 6 444 501, Faks: 6 444 504

Tartu 2009

Sisukord

1. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE OBJEKT JA ULATUS	3
2. STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI ELLUVIIMISEGA EELDATAVALT KAASNEV KESKKONNAMÕJU	4
3. KSH HUVIGRUPID	5
4. KSH TULEMUSTE AVALIKUSTAMISE AJAKAVA	5
5. PROGRAMMI KOOSTANUD EKSPERDI JA STRATEEGILISE PLANEERIMISDOKUMENDI KOOSTAJA ANDMED	6
6. PROJEKTIGA SEOTUD OLEVATE PÄDEVATE ASUTUSTE SEISUKOHAD	6
LISAD	8
LISA 1. KSH ALGATAMISE OTSUS	9
LISA 2. KSH PROGRAMMILE LAEKUNUD SEISUKOHAD	10
LISA 3. KSH PROGRAMMI AVALIKUSTAMISEST TEAVITAMINE	14

1. Keskkonnamõju strateegilise hindamise objekt ja ulatus

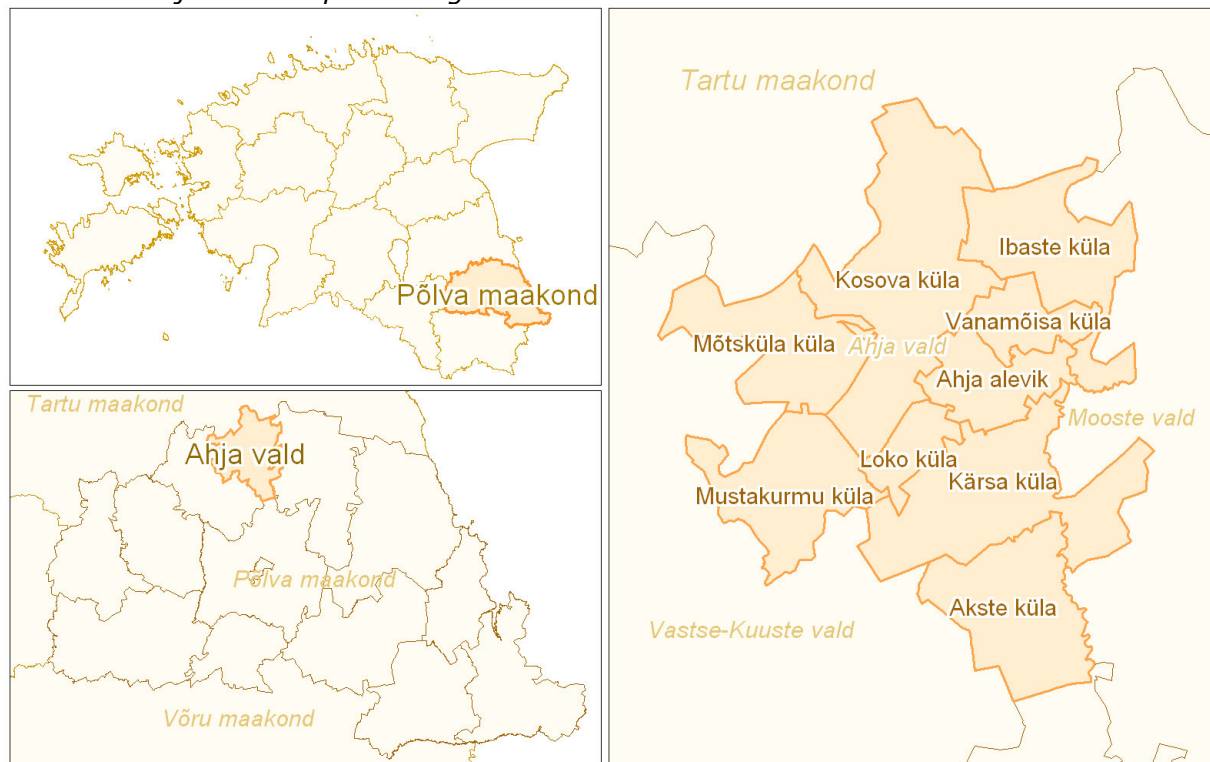
Keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) teostatakse Ahja valla üldplaneeringule. Üldplaneering ja planeeringu KSH algatati 29.novembril 2006.a Ahja Vallavolikogu otsusega nr 17.

Planeeringu koostamise eesmärk on kujundada Ahja valla ruumilise arengu põhimõtted ja seeläbi luua eeldused keskkonna tasakaalustatud ja säästvaks arenguks, määratleda võimalused elanike sotsiaalsete ja kultuuriliste vajaduste rahuldamiseks, luua tingimused soodsa majanduskeskkonna kujunemiseks, investeeringute kaasamiseks ja Ahja valla/lähivaldade arengukeskuste tasakaalustatud ning terviklikuks arenguks.

Keskkonnamõju hindamise eesmärk on selgitada, kirjeldada ja hinnata võimalikke mõjusid keskkonnale, mis võivad kaasneda koostatava üldplaneeringu rakendamisega. Keskkonnamõju hindamisel lähtutakse niiõelda laiendatud keskkonnakäsitlusest, kus võrdsest looduskeskkonna komponentidega leiavad käsitlust ka inimkeskkonna erinevad mõjutegurid.

Strateegilise planeerimisdokumendiga hõlmatav ala Ahja vald paikneb Lõuna-Eestis Põlva maakonnas. Põhjast piirneb Ahja vald Tartu maakonna Võnnu vallaga, läänest Põlva maakonna Vastse-Kuuste vallaga, lõunast Põlva vallaga ning idast Mooste vallaga. Asukoht kahe maakonna suhtes on soodne – 25 km kaugusel asub Põlva maakonna keskus ja 35 km kaugusele jääb Tartu linn.

Skeem 1. Ahja valla üldplaneeringuala

Ahja valla pindala on 72,2 km². Valla territooriumil on üks alevik ja kaheksa küla – Akste, Ibaste, Kosova, Kärša, Loko, Mustakurmu, Mõtsküla ja Vanamõisa. Elanike arv vallas 01.jaanuar 2008.a seisuga on 1159. Ahja valla asustustihedus on 16 in/km², olles üks tihedamalt asustatud vald Põlva maakonnas. Asustus on koondunud peamiselt valda läbiva Tartu-Räpina maantee ja sellelt hargneva Põlva ja Vastse-Kuuste maantee äärde.

2. Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju

Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel vaadeldakse üldplaneeringu ellu viimisega kaasnevaid mõjusid keskkonnale, et maksimaalselt tagada laiemate keskkonnaaspektide arvestamine üldplaneeringus ning saavutada tasakaalustatud ruumiline tulevikuvision. Hindamise käigus täpsustatakse võimaliku mõju iseloom ja ulatus järgmiste keskkonnakomponentide lõikes:

1. Looduskeskkond
 - pinna- ja põhjavesi;
 - rohevõrgustik;
 - maastik;
 - maavarad;
 - välisõhk;
 - kaitstavad loodusobjektid (sh Natura 2000 alad);
 - kultuurimälestised.
2. Tehiskeskkond
 - infrastruktuur;
 - maakasutus;
 - liikluskorraldus (sh kergliiklus ja valda läbivad maanteed);
 - jäätmemajandus.
3. Sotsiaalne keskkond
 - Ahja valla kui terviku areng;
 - puhke- ja virgestusalad;
 - ettevõtlus ja hõive;
 - inimese tervis (müra, õhusaaste, radoon).

Mõjude hindamisel lähtutakse nii keskkonnakomponendikesksest lähenemisest (üldplaneeringu mõju keskkonnale) kui ka hinnatakse keskkonnast enesest tulenevaid mõjusid. Hindamisel kasutatakse keskkonnamõju hindamise üldist metoodikat, valides ning täpsustades töö käigus sobivaimad hindamismeetodeid vastavalt kerkivale vajadusele (eeldatavalt kasutatavad hindamismaatriksid, võtmetegurite kaalumise jne). Hindamisel arvestatakse ka väljastpoolt planeeringuala tulenevate oluliste mõjudega ning mõjude kumuleerimisega.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandes kirjeldatakse loodus-, tehis- ja sotsiaal-majanduslikule keskkonnale avaldatava otsese ja kaudse, negatiivse ja positiivse mõju iseloomu, suurust, ulatust, esinemise tõenäosust ja kestvust. Hindamise tulemusena tehakse ettepanekud negatiivse mõju vältimiseks ja/või leevendavate meetmete kasutamiseks kavandatava tegevuse elluviimisel. Töö käigus täpsustatakse ka piiriülese mõju esinemise võimalikkust. Käesoleval ajal ei näe KSH töögrupp riigipiiriülese mõju esinemist.

Keskkonnamõju hindamise ja üldplaneeringu koostamise käigus toimub piirkonnaga tutvumine looduses, kasutatakse olemasolevaid planeeringute, uuringute ja muude allikate materjale. Töö teostamisel võetakse arvesse avalikkuse ettepanekud ning tuuakse välja nendega arvestamise või mitteamvestamise põhjendused.

Keskkonnamõjude laiapõhjalise hindamise abil püütakse jõuda strateegilise arengudokumendini, mis arvestab ka Eestis aset leidvate sotsiaalsete protsessidega, samuti Põlva maakonna ja Eesti Vabariigi strateegiliste arengudokumentidega.

3. KSH huvigrupid

Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatud tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi vastu on esialgsetel andmetel (KSH programmi koostamise ajal) esitatud alljärgnevas tabelis.

Isik või asutus	Mõju ja/või huvi	Teavitatakse kirjaga (Vastavalt KMHKJS § 37 lõikele 1)
Ahja Vallavalitsus/volikogu	Kohaliku arengu edendaja ja tasakaalustatud avalike huvide kaitsja	
Põlva Maavalitsus	Maakonna tasandil avalike huvide kaitsja	Põlva Maavalitsus
Eesti Vabariik (Kultuuriministeerium)	Arengu edendaja ja tasakaalustatud avalike huvide kaitsja	Muinsuskaitseamet
Põlvamaa Keskkonnateenistus	KSH järelvalvaja huvi ja funktsioon on tagada protsessi vastavus seaduse nõuetele	Põlvamaa Keskkonnateenistus
Riigimetsa Majandamise Keskus	Metsalooduse säilitamine ja loodusõbralike metsatööde korraldamine	Riigimetsa Majandamise Keskus Põlvamaa metskond
Eesti Keskkonnaühenduste Koda	Keskkonnakaitse edendamine	Eesti Ornitoloogia Ühing
Piirkonna ettevõtjad	Piirkonna majandusliku potentsiaali suurendamine	Kirjaga ei teavitata. Teavitatakse ajalehtedes ja Ametlikes Teadaannetes
Piirkonna elanikud ja laiem avalikkus	On huvitatud maksimaalselt kõrge kvaliteediga keskkonnast	Kirjaga ei teavitata. Teavitatakse ajalehtedes ja Ametlikes Teadaannetes

KSH käigus asjaolude selgumisel võib mõjutatavate ja/või huvitatud isikute ja asutuste nimekirja täiendada.

4. KSH tulemuste avalikustamise ajakava

Ahja valla üldplaneering on koostamisel. Keskkonnamõju strateegilise hindamise ja selle tulemuste avalikustamise prognoositav ajakava, on esitatud alljärgnevas tabelis.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise etapp	Aeg
KSH algatamine	29.11.2006
KSH programmi koostamine ja seisukohtade küsimine ametkondadelt	november-detsember 2008
KSH programmi avalik arutelu ja selle eelnev avalik väljapanek (vähemalt 14 päeva)	jaanuar 2009
KSH programmi heakskiitmine Põlvamaa Keskkonnateenistuse poolt	veebruar 2009

Keskkonnamõju strateegilise hindamise etapp	Aeg
KSH aruande koostamine	veebruar-märts 2009
KSH aruande avalik arutelu ja sellele eelnev avalik väljapanek	aprill 2009
KSH aruande heakskiitmine Põlvamaa Keskkonnateenistuse poolt	mai 2009

5. Programmi koostanud eksperdi ja strateegilise planeerimisdokumendi koostaja andmed

Ahja valla üldplaneeringu koostamise korraldaja on:

Ahja Vallavalitsus

Illimari 6
63701 Ahja
Põlva maakond

KSH programmi koostanud ja KSH teostavaks eksperdiks on:

Hendrikson&Ko OÜ

Raekoja plats 8
51004 Tartu

Töörühm

Üldplaneeringu osakonna juhataja
Planeerimisspetsialist
Looduskeskkonna spetsialist
Kartograaf

Pille Metspalu
Marika Pärn
Triin Vall
Kätlin Veber

KSH projektijuht Pille Metspalu omab keskkonnamõju strateegilise hindamise õigust (vastavalt Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus §34 lg 3), sest:

- On omandanud kõrghariduse inimgeograafias (sh ruumiline planeerimine ja keskkonnakorraldus) Tartu Ülikoolis. Omab teadusmagistri kraadi inimgeograafias.
- Omab planeerimis- ja arendusalast kogemust alates aastast 1999, planeeringute keskkonnamõju strateegilise hindamisega tegelenud alates aastast 2005.
- Õpingud Tartu Ülikoolis sisaldasid planeerimisalast koolitust 40 tunni ulatuses.
- Ekspert tunneb keskkonnamõju strateegilise hindamise põhimõtteid, protseduuri ja hindamisega seotud õigusakte.

6. Projektiga seotud olevate pädevate asutuste seisukohad

Vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 36 lõikele 3 peab keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi koostamisel sisu osas seisukohta küsima olenevalt strateegilise planeerimisdokumendi iseloomust vähemalt Sotsiaalministeeriumilt, Kultuuriministeeriumilt, Keskkonnaministeeriumilt, keskkonnateenistusest või kohaliku omavalitsuse organilt.

Käesoleva programmi koostamise käigus on seisukohta küsitud Põlvamaa Keskkonnateenistusest ja Kultuuriministeeriumi valitsemisalas olevalt

Hendrikson & Ko
Töö nr 1175/08

Ahja Vallavalitsus
2009

Muinsuskaitseametilt. Mõlemad asutused esitasid oma kirjaliku seisukoha (lisatud KSH programmi lisadesse). Põlvamaa Keskkonnateenistusel sisulisi täiendusettepanekuid programmile ei olnud. Muinsuskaitseamet juhtis tähelepanu muinsuskaitseobjektide seisukorra, kultuuripärandi ning väärtuslike alade ja objektide hindamisele. Muinsuskaitseamet tegi üldplaneeringu koostamiseks ja KSH läbiviimiseks järgnevad ettepanekud:

1. Näidata planeeringu kaardil järgmised Ahja vallas kehtestatud kaitsevööndid: a. Ahja mõisa ühine kaitsevöönd – Ahja alevik; b. Ahja mõisa jahimaja ühine kaitsevöönd – Ahja alevik;
2. Kanda miljööväärtuslike hoonete ja alade hulka ning näidata eraldi tingmäärgiga planeeringu kaardil: a. Ahja kalmistu koos mõisakabeliga; b. Kärša kiriku lähedal metsas paiknev õigeusu kalmistu, mida praegu ei kasutata, c. Kärša õigeusu kiriku preestri elumaja pühakoja kõrval ja endine koolihoone teisel pool maanteed (säilinud ümberehitatud kujul, maakivist seinad ja akende kuju on algupärane); d. Ahja vaestemaja; e. Ristipuud Loko juures; f. Looduslikud pühapaigad (kui neid on).
3. Üldplaneeringus on vajalik eraldi välja tuua mälestiste nimekiri ja muinsuskaitse peatükk mälestiste kaitse korraldamise juures seatavatest piirangutest. Mälestised kanda planeeringu kaardile nimeliselt koos registrinumbriga.
4. Analüüsida mälestiste olukorda.

Esitatud ettepanekud puudutavad peamiselt üldplaneeringut ning võetakse üldplaneeringu koostamisel arvesse. Mälestiste olukorda analüüsitakse KSH käigus vastavalt üldplaneeringu täpsusastmele ning antakse mälestistele üldine hinnang.

LISAD

- Lisa 1. KSH algatamise otsus
- Lisa 2. KSH programmile laekunud seisukohad
- Lisa 3. KSH programmi avalikustamisest teavitamine
- Lisa 4. KSH programmi avaliku arutelu protokoll
- Lisa 5. KSH programmi heakskiitmine

Lisa 1. KSH algatamise otsusAHJA VALLAVOLIKOGU
OTSUS

Ahja valla üldplaneeringu ja
planeeringu keskkonnamõju
strateegilise hindamise algatamine

29.11.2006.a.nr.17

“Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse” §22 lõike 1 punkt 31, “Planeerimisseaduse” § 10 lg.4, “Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse” §33 lõike 1 ja § 35 ning Ahja Vallavalitsuse 17.11.2006.a.taotluse alusel

Ahja Vallavolikogu otsustab:

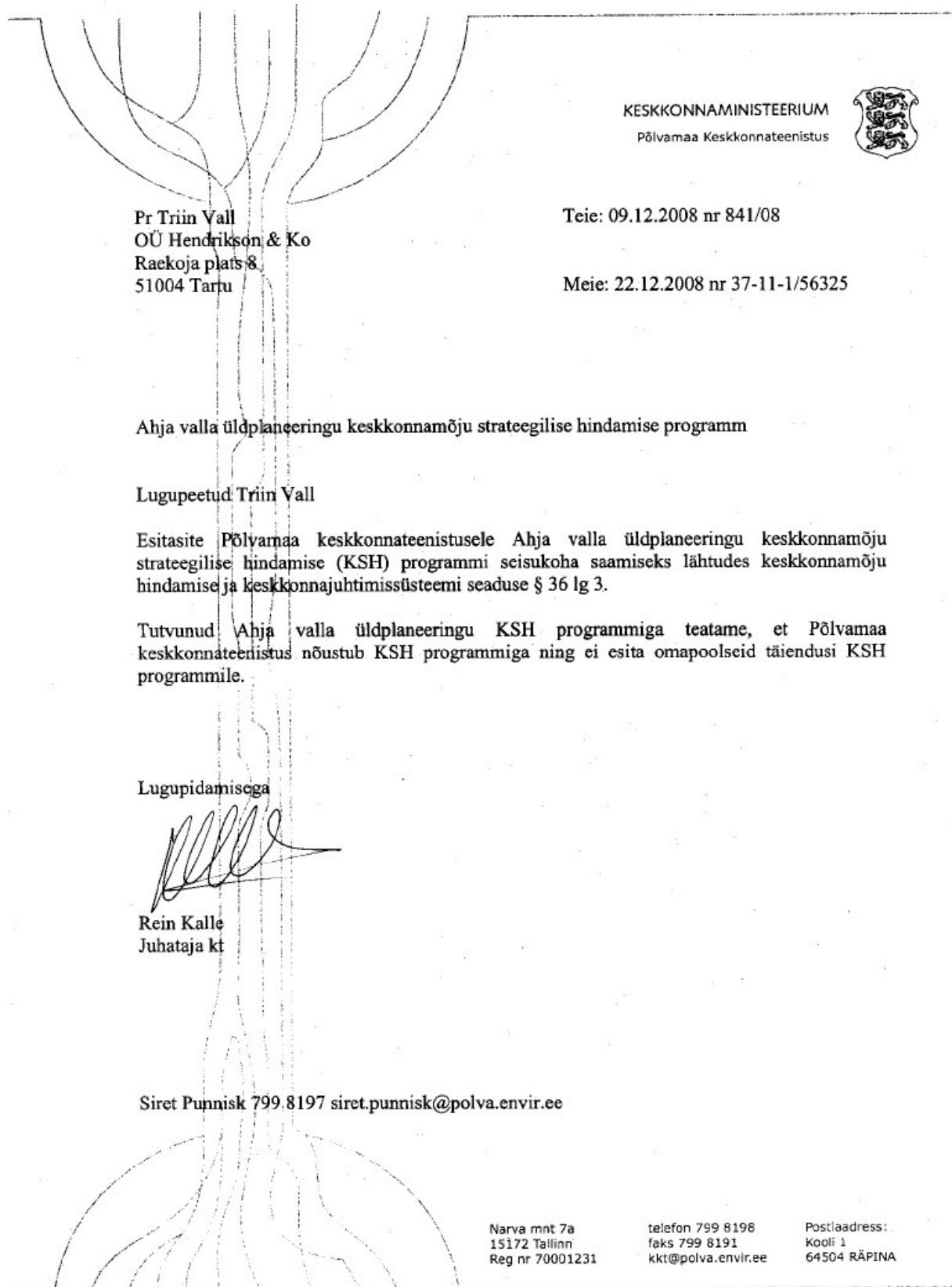
1. Algatada Ahja valla üldplaneering.
2. Algatada üldplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine.
3. Tunnistada kehtetuks Ahja Vallavolikogu 12.11.1996.a.otsus nr.7.
4. Ahja Vallavalitsusel korraldada üldplaneeringu koostamist.
5. Ahja Vallavalitsusel avaldada ÜP ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise teade ametlikus väljaandes “Ametlikud Teadaanded”, maakonnalehes “Koit”, Ahja valla lehes, Ahja valla kodulehel ja teavitada algatamisest Põlva Maavanemat ning Sotsiaal-, Kultuuri- ja Keskkonnaministeeriumi ja Põlvamaa KKT.
6. Keskkonnamõju strateegilise hindamise ja üldplaneeringu osapooled ja kontaktandmed:

Osapool	Nimi	Kontaktandmed
Planeerimisdokumendi koostamise algataja	Ahja Vallavolikogu	Illimari 6 Ahja 63701 Põlva maakond
Planeerimisdokumendi koostamise korraldaja	Ahja Vallavalitsus	Illimari 6 Ahja 63701 Põlva maakond
Planeerimisdokumendi kehtestaja	Ahja Vallavolikogu	Illimari 6 Ahja 63701 Põlva maakond
7. Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega saab tutvuda Ahja Vallavalitsuses.
8. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

Vaidlustamisviide (HS § 57 ja § 75)

Isik, kes leiab, et haldusaktiga või haldusmenetluse käigus on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi võib esitada Halduskohtumenetluse seadustiku sätestatud nõudeid järgides 30 päeva jooksul vaide Tartu Halduskohtule. Vaide esitamise tähtaeg algab päevast, mil isik vaidlustatavast haldusaktist teada sai või oleks pidanud saama.

Olev Lilleorg
Volikogu esimees

Lisa 2. KSH programmile laekunud seisukohad

KESKKONNAMINISTEERIUM
Põlvamaa Keskkonnateenistus

Teie: 09.12.2008 nr 841/08
Meie: 22.12.2008 nr 37-11-1/56325

Pr Triin Vall
OÜ Hendrikson & Ko
Raekoja plats 8
51004 Tartu

Ahja valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

Lugupeetud Triin Vall

Esitasite Põlvamaa keskkonnateenistusele Ahja valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi seisukoha saamiseks lähtudes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 36 lg 3.

Tutvunud Ahja valla üldplaneeringu KSH programmiga teatame, et Põlvamaa keskkonnateenistus nõustub KSH programmiga ning ei esita omapoolseid täiendusi KSH programmile.

Lugupidamisega

Rein Kalle
Juhataja kt

Siret Punnisk 799.8197 siret.punnisk@polva.envir.ee

Narva mnt 7a
15172 Tallinn
Reg nr 70001231

telefon 799 8198
faks 799 8191
kkt@polva.envir.ee

Postiaadress:
Kooli 1
64504 RÄPINA

KULTUURIMINISTEERIUM

Lp Triin Vall
OÜ Hendrikson & Ko
Raekoja plats 8
51004 TARTU

Teie: 09.12.2008 nr 841/08

Meie: .12.2008 nr 7.17/

**Seisukoht Ahja valla üldplaneeringu
keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi osas**

Planeeringu keskkonnamõju strateegilisel hindamisel tuleb muinsuskaitse osas lähtuda riikliku kaitse all olevatest mälestistest ja nende kaitsevöönditest. Mälestiste nimekiri on nähtaval kultuurimälestiste riiklikus registris, millel on olemas riskasutus ka Maa-ameti põhikaardiga (vt <http://register.muinas.ee/>).

Vastavalt muinsuskaitseaduse §-le 25 on kinnismälestiste kaitsevöönd 50 m mälestise väliskontuurist, juhul kui ei ole määratud teisiti. Juhime Teie tähelepanu asjaolule, et Muinsuskaitseamet vaatab käesoleval ajal üle mälestiste kaitsevööndeid – juba kehtestatud muudetud kaitsevööndid on nähtaval Maa-ameti kaardil, töösolevate kaitsevööndite kohta saate informatsiooni oma maakonna vaneminspektorilt.

Juhul kui planeeritaval alal on maa-alalisi arheoloogiamälestisi (asulakohad, linnamäed jne), palume täpsustada nende piirid maakonna vaneminspektoriga. Samuti saab maakonnainspektorilt teavet kaitsealuste parkide piiride kohta.

Juhime Teie tähelepanu järgmistele analüüsivõimalikele vajavatele teemadele ja vajadusele hinnata planeeringu elluviimisega kaasneva mõju võimalikke mõjusid:

- erinevate ajaperioodide kultuuripärandi kihistused ja nende väärtus;
- võimalikud arheoloogiliselt väärtuslikud alad;
- olemasolevad ja potentsiaalsed miljööväärtuslikud alad. Väärtuskriteeriumiteks võivad olla nii tüüpilisus kui ebatüüpilisus.
- ajalooliselt väärtuslikud objektid (sh hooned, monumendid, sillad, teed, tähisted jne) ja nende säilimiseks vajalike tingimuste seadmine;
- maastikupilt, sh vaated kultuurilooliselt olulistele objektidele, vaatekoridoride määratlemine;
- väärtuslike maastike piiride täpsustamine.

Oluline on hinnata ka kultuurikeskkonna säilitamist tagavate tingimuste seadmise piisavust ja vajadusel teha strateegilise keskkonnamõju hindamise käigus täiendavaid ettepanekuid.

Kultuuriministeerium
Suur-Karja 23
15076 Tallinn

registrikood 70000941
telefon 628 2250
faks 628 2200

www.kul.ee
e-post min@kul.ee

Pakume Teile abimaterjalina ülalnimetatud teemade analüüsimiseks Muinsuskaitseameti poolt viimastel aastatel tellitud valdkondade inventeerimisi ja analüüse:

- Mart Kalm (2004) - ENSV arhitektuur
- Epp Lankots (2006) - Eesti arhitektuur 1920-40. Muinsuskaitsealine aspekt
- Martin Jänes, Urmas Oja (2004) - Eesti raudteejaamad, vt ka http://www.muinas.ee/vvfiles/0/Raudteeraamat_ekraani.pdf
- Martin Jänes, Urmas Oja (2005, 2006) - Eesti meiereid – Järvamaa, Harjumaa, Raplamaa (töö jätkub teistes maakondades)
- Jaan Vali - Eesti tuletornid
- Tõnu Sepp (2005) - Saaremaa tuulikud
- Enno Selirand, Kalle Rosenberg (2004); Dan Lukas (2005) - Hiiumaa tuulikud
- TLÜ Ökoloogiainstituut (2005) - Rebala muinsuskaitseala muinsuskaitse eritingimused teemaplaneeringu koostamiseks

Kõik need on saadaval Muinsuskaitseameti arhiivis Tallinnas Pikk tn 2. Mõningatel juhtudel on töö nähtav ka internetis. Muinsuskaitseametis on lõplikult vormistamata kujul olemas hea andmebaas Eesti parkidest ning mõisa- ja talukalmistutest.

Täiendavate küsimuste puhul palume pöörduda oma maakonna vaneminspektorite poole.

Ettepanekud:

1. Näidata planeeringu kaardil järgmised Ahja vallas kehtestatud kaitsevööndid:
 - a. Ahja mõisa ühine kaitsevöönd – Ahja alevik
 - b. Ahja mõisa jahimaja ühine kaitsevöönd – Ahja alevik
2. Kanda miljöövärtuslike hoonete ja alade hulka ning näidata eraldi tingmäärgiga planeeringu kaardil:
 - a. Ahja kalmistu koos mõisakabeliga.
 - b. Kärša kiriku lähedal metsas paiknev õigeusu kalmistu, praegu ei kasutata.
 - c. Kärša õigeusu kiriku preestri elumaja pühakojade kõrval ja endine koolihoone teisel pool maanteed (säilinud ümberehitatud kujul, maakivist seinad ja akende kuju on algupärane).
 - d. Ahja vaestemaja.
 - e. Ristipuud Loko juures (vt <http://www.roheline.ee/ristipuud/>).
 - f. Looduslikud pühapaigad (kui neid on).

3. Üldplaneeringus on vajalik eraldi välja tuua mälestiste nimekiri ja muinsuskaitse peatükk mälestiste kaitse korraldamise juures seatavatest piirangutest. Mälestised kanda planeerigu kaardile nimeliselt koos registrinumbriga.
4. Analüüsida mälestiste olukorda.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Laine Jänes
Minister

Viktor Lõhmus 799 8939
viktor.lohmus@muinas.ee

Lisa 3. KSH programmi avalikustamisest teavitamine